

Matematisk Analyse I 13. lektion

Martin Raussen

Department of Mathematical Sciences
Aalborg University
Denmark

17.11.2009

Theorem

1. Givet en *partielt differentiablel* funktion $f : B_r(\mathbf{x}) \rightarrow \mathbf{R}$ og en vektor \mathbf{h} med $\|\mathbf{h}\| < r$.

Der findes punkter $\mathbf{z}_1, \dots, \mathbf{z}_n \in B_r(\mathbf{x})$ således at

$$f(\mathbf{x} + \mathbf{h}) - f(\mathbf{x}) = \sum_1^n h_i \frac{\partial f}{\partial x_i}(\mathbf{z}_i).$$

Theorem

2. Givet en C^1 -funktion $f : O \rightarrow \mathbf{R}$, $O \subseteq \mathbf{R}^n$ åben;

$\mathbf{x} \in O$, $\mathbf{h} \in \mathbf{R}^n$ således at liniestykket mellem \mathbf{x} og $\mathbf{x} + \mathbf{h}$ er indeholdt i O .

Der findes $0 < \theta < 1$ således at

$$f(\mathbf{x} + \mathbf{h}) - f(\mathbf{x}) = \langle \nabla f(\mathbf{x} + \theta\mathbf{h}), \mathbf{h} \rangle .$$

Korollar: C^1 -funktioner er kontinuerte!

Retningsafledede og gradient

Gradienten for funktionen $f : O \rightarrow \mathbf{R}$, $O \subseteq \mathbf{R}^n$ åben, i $\mathbf{x} \in O$:

$$\nabla f(\mathbf{x}) = \left(\frac{\partial f}{\partial x_1}(\mathbf{x}), \dots, \frac{\partial f}{\partial x_n}(\mathbf{x}) \right).$$

Theorem

Givet en C^1 -funktion $f : O \rightarrow \mathbf{R}$, $O \subseteq \mathbf{R}^n$ åben;
 $\mathbf{x} \in O$, $\mathbf{p} \in \mathbf{R}^n$, $\mathbf{p} \neq \mathbf{0}$. Så gælder:

$$\frac{\partial f}{\partial \mathbf{p}}(\mathbf{x}) = \langle \nabla f(\mathbf{x}), \mathbf{p} \rangle .$$

Interpretation:

- 1 For en C^1 -funktion fastlægger hældninger for grafkurver parallel med koordinataksene hældninger for grafkurver langs med **alle andre linier**.
- 2 Gradientretningen $\nabla f(\mathbf{x})$ bestemmer retningen med den **største numeriske hældning** (retningsafledede); denne er givet ved $\| \nabla f(\mathbf{x}) \|$.

Differentiabilitet for funktioner af flere variable

Findes der en god 1. ordens approksimation?

Definition

En funktion $g : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}$, $g(\mathbf{u}) = c + \sum_1^n a_i u_i = c + \langle \mathbf{a}, \mathbf{u} \rangle$ kaldes **affin** – konstant + lineær!

Affin approksimation til $f : O \rightarrow \mathbf{R}$, $O \subseteq \mathbf{R}^n$ åben, i $\mathbf{x}_0 \in O$:

$g(\mathbf{x}) = f(\mathbf{x}_0) + \langle \nabla f(\mathbf{x}_0), \mathbf{x} - \mathbf{x}_0 \rangle$ eller

$g(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) = f(\mathbf{x}_0) + \langle \nabla f(\mathbf{x}_0), \mathbf{h} \rangle$.

Definition

f kaldes **differentiabel** i \mathbf{x}_0 hvis

$$0 = \lim_{\mathbf{x} \rightarrow \mathbf{x}_0} \frac{f(\mathbf{x}) - g(\mathbf{x})}{\|\mathbf{x} - \mathbf{x}_0\|} = \lim_{\mathbf{h} \rightarrow 0} \frac{f(\mathbf{x}_0 + \mathbf{h}) - f(\mathbf{x}_0) - \langle \nabla f(\mathbf{x}_0), \mathbf{h} \rangle}{\|\mathbf{h}\|}.$$

Funktionen f og dens affine approksimation har 1. ordens kontakt.

- kontinuert og
- differentiabel.

Anvendelser af middelværdisætning (version 2).

